מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל תקשוב, טכנולוגיה ומערכות מידע

פרויקט ניהול זהויות IDM – הזדהות אחידה

הנחיות ודרישות לחיבור ספק חיצוני למערכת ההזדהות המרכזית של משרד החינוך

תוכן עניינים

1. מבוא 3
2. מונחים והגדרות 4
3. דרישות סף לחיבור מערכת ספק חיצוני לשירותי הזדהות מרכזיים של משרד החינוך 5
4. הנחיות כלליות להתחברות מערכת ספק לשירותי ההזדהות של משרד החינוך 5
5. שלבים בחיבור מערכת ספק חיצוני למערכת ההזדהות של משרד החינוך 7
6. תמיכה ושירות 8
7. חוסן ואמינות 9
8. הגבלת אחריות 9
9. תפעול 9
10. גורמים מעורבים 13
11. נספחים 13

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל תקשוב, טכנולוגיה ומערכות מידע

פרויקט ניהול זהויות IDM – הזדהות אחידה

1. מבוא

משרד החינוך)שייקרא להלן "המשרד"(, באמצעות מינהל תקשוב, טכנולוגיה ומערכת מידע, מפעיל מערכת לניהול זהויות IDM, המאפשרת למשרד לבצע ניהול מרכזי של חשבונות המשתמשים והרשאותיהם במערכות המחשוב השונות, בסביבת האינטרנט, תוך כדי שמירה על אחידות ואכיפת נוהלי אבטחת המידע הנהוגים במשרד .

המערכת מאפשרת למשרד לשפר ולהרחיב את שירותי המחשוב הניתנים לאוכלוסיות השונות, ובה בעת להגביר את רמת אבטחת המידע והשמירה על צנעת הפרט, בהתאם לחוק הגנת הפרטיות.

המערכת מבוססת על מוצר Identity Management של חברת NETIQ. במצב הקיים מערכת ניהול זהויות מספקת שירותי הזדהות והרשאות למשתמשי מערכות הפועלות בסגמנט האינטרנט של המשרד. אופי אוכלוסיית המשתמשים השונים מפורט בטבלה הבאה:

אוכלוסייה	תיאור
תלמידים	אדם לומד או אדם הזכאי לחינוך בסיסי במערכת החינוך
עובד הוראה	אדם המוסמך ללמד במערכת החינוך
סגל מנהלי בית ספר	אדם המועסק בבית הספר ואינו עובד הוראה: מזכירה, לבורנט, איש תחזוקה, ספרן וכדומה
אחרים	אדם חיצוני לארגון שאינו מנוהל במערכות הליבה של הארגון ונדרש לקיים אתו קשרי מידע: עובד רשות מקומית, עובד בעלות וכדומה
עובד משרד	אדם המועסק על ידי משרד החינוך

שירותים שהמערכת מספקת:

- ניהול מחזור חיי חשבונות המשתמשים) Provisioning(מנקודה מרכזית;
- בקרת גישה מאובטחת מבוססת הזדהות אישית למערכות המשרד באינטרנט;
- יכולת גישה בהזדהות יחידה) SSO(;
- הפעלת מוקדי שירות לתמיכה בסיסמאות והרשאות;
- רישום וניהול עצמי) Self Service(לתמיכה בסיסמאות;
- אכיפת מדיניות מרכזית לאבטחת מידע.

לאור **הצורך של משרד החינוך לאפשר למורים ותלמידים הזדהות אחידה לכלל יישומי מערכת החינוך** באמצעות סיסמת משרד החינוך, החליט המשרד להרחיב את שירותי הגישה וההזדהות המרכזיים גם לספקים חיצוניים המספקים שירותים חינוכיים וטכנולוגיים לאוכלוסיות במערכת החינוך.

מפורסמים בזאת הנחיות ודרישות לחיבור ספק חיצוני למערכת ההזדהות המרכזית של המשרד לצורך קבלת שירותי הזדהות.

תועלות המשרד מהרחבת השירות

- הזדהות אחידה לכלל יישומי מערכת החינוך;
- מדיניות סיסמאות אחידה;
- שיפור רמת אבטחת המידע במעבר לניהול מרכזי של הזהויות ומערך ההזדהות;
- שיפור רמת השרות לאוכלוסיית מערכת החינוך;
- מוקדי שירות ותמיכה מרכזיים;
- סיסמה אחת לכלל שירותי המשרד באינטרנט;
- סיוע לספקים;
- חיסכון בעלויות פיתוח תחזוקה ותפעול של ניהול מערך גישה והזדהות;

- הפניית משאבי הספק להתמקדות בתכנים.

2. מונחים והגדרות

מונח	הגדרה
המשרד	משרד החינוך
ספק חיצוני	ספק שאושר על ידי המשרד לספק שירותים חינוכיים טכנולוגיים דיגיטליים לבתי הספר
משתמש מערכת החינוך)להלן "משתמש"(	אדם הזכאי לשירותי גישה למערכות המשרד באינטרנט ושפרטיו מנוהלים במערכת ניהול זהויות מרכזית של המשרד
מערכת לניהול זהויות IDM	מערכת מרכזית של המשרד המספקת שירותי גישה, הזדהות והרשאות למערכות ולשירותי המשרד באינטרנט למשתמשי מערכת החינוך
הזדהות (Authentication)	זיהוי המשתמש המבקש לגשת לשירותי המשרד באינטרנט באמצעות פרטי זיהוי אישיים
הרשאה(Authorization)	הגדרה של הפעולות שמותר למשתמש לבצע
מטה לאישור ובקרה של ספקים חיצוניים)אוניברסיטת אריאל בשומרון(	מטה מינהלי שבאמצעותו מבצע משרד החינוך בדיקה ואישור של מערכות ספק חיצוני. תהליך הבדיקה והאישור כולל עמידה של מערכת הספק בדרישות ,תקנים והנחיות שאותם קבע המשרד. בנוסף לכך מבצע הגוף מעקב, בקרה ובדיקות תקופתיות של מערכות ספק חיצוני פעילות.

3. דרישות סף לחיבור מערכת ספק חיצוני לשירותי הזדהות מרכזיים של משרד החינוך

3.1 אישור הספק על ידי המשרד למתן שירותים דיגיטליים לאוכלוסיית החינוך

בבתי הספר. האישור ניתן על ידי המשרד באמצעות ,מינהל טכנולוגיות דיגיטליות ומידע ,
,לתאיר חמו – מחברת אקספריס , בדוא"ל: TairHB@experis.co.il.

.

3.2 על הספק להגיש טופס "בקשה לחיבור ספק חיצוני למערכת ההזדהות של

4. הנחיות כלליות להתחברות מערכת ספק לשירותי ההזדהות של משרד החינוך

להלן הנחיות ודרישות כלליות לחיבור קבלן/ספק למערכת ההזדהות המרכזית של המשרד לצורך קבלת שירותי הזדהות:

4.1 טרם החיבור על הספק לעמוד בדרישות הסף המפורטות בסעיף 3, וברשותו טופס "בקשה לחיבור ספק חיצוני למערכת ההזדהות של משרד החינוך "מאושר וחתום.

4.2 מערכת ההזדהות של המשרד תספק שירותי הזדהות לאוכלוסיות הבאות:

- עובדי הוראה;
- תלמידים הלומדים במערכת החינוך;
- עובדי סגל מינהלי בבתי הספר;
- עובדי המשרד;
- אחר: גורמי חוץ המורשים לגשת למערכות המשרד;
- אוכלוסיות המאושרות באופן פרטני.

4.3 מערכת ההזדהות של המשרד תספק שירותי הזדהות)Authentication(בלבד.

4.4 הרשאות) Authorization(ליישומי הספק יהיו באחריות הספק.

4.5 הזדהות משתמשים ליישומי הספק תהיה באמצעות פרטי זיהוי אישיים שסופקו על ידי המשרד ובכפוף למדיניות הסיסמאות של המשרד באותה תקופה.

4.6 חיבור יישומי הספק למערכת ההזדהות יהיה מאובטח ומוצפן באמצעות תעודות דיגיטליות .

4.7 חיבור יישומי הספק למערכת ההזדהות יחייב את הספק לעמוד בתקן החיבור הטכנולוגי של המשרד התקף באותה עת.

4.8 עלות חיבור מערכות הספק לתשתית ההזדהות של המשרד תהיה על חשבון

הספק.

4.9 ייתכנו מקרים חריגים שעבור חיבור היישומים לתשתית ההזדהות של המשרד יידרש הספק לעשות שימוש ברכיבי תוכנה נוספים שאינם קיימים ברשותו. אחריות רכישת הרכיב תהיה על הספק.

4.10 כחלק מתהליך ההזדהות מועברים ליישום הספק פרטים על המשתמש שהתחבר: פרטים כלליים על המשתמש, נתוני שיבוץ בבית ספר.

4.11 תמיכה במשתמשים בבעיות הזדהות ליישומי הספק, לרבות סיסמה, תהיה באמצעות מוקדי שירות ובאמצעות שירותים עצמיים שאותם יעמיד המשרד לרשות המשתמשים.

4.12 תמיכה בבעיות חיבור של יישומי הספק לתשתית ההזדהות של המשרד תהיה באמצעות מוקד התפעול של **המשרד – צוות IDM.**

4.13 על הספק להעמיד איש קשר מטעמו לטיפול בבעיות גישה ותפעול ליישומים שבאחריותו.

5. שלבים בחיבור מערכת ספק חיצוני למערכת ההזדהות של משרד החינוך

חיבור מערכת ספק למערכת ההזדהות של המשרד כולל את השלבים הבאים: אפיון ,בנייה והקמה, בדיקות, הפעלה בייצור .להלן רשימת השלבים והפעילויות לכל שלב:

5.1 אפיון – אפיון פתרון החיבור עם צוות מערכת הזדהות של המשרד הכולל:

א. אופי היישום וטכנולוגיית היישום של הספק;

ב. אוכלוסיית המשתמשים;

ג. הזדהות והרשאות;

ד. היבטי תמיכה ותפעול.

5.2 בנייה והקמה – סביבת בדיקות)ספק(:

א. הקמת חיבור מאובטח Trust בין הספק החיצוני לספק הזהויות, המשרד)שימוש בתעודות והחלפת מפתחות(– שימוש בתעודות Self Signed.

ב. לקבלת SAML2 Metadata של מערכת הזהויות של המשרד יש להיכנס לקישור: https://is.remote.education.gov.il/nidp/saml2/metadata.

ג. על הספק לממש במערכות שבאחריותו Service Provider SAML2 ולשלוח לצוות IDMבמשרד החינוך את ה-Metadata.

ד. על הספק לפעול לחיבור המערכות לתשתית ההזדהות של המשרד בסביבת הבדיקות.

ה. הזדהות: גישה בהזדהות של משתמשי מערכת החינוך למערכת הספק תהיה באמצעות איקון)צלמית(ייעודי של משרד החינוך. האיקון ישולב **בדף הבית** של הספק.

אפשר למצוא את הכפתור בקישור: https://xd.adobe.com/view/ab4fe967-9e95-4a2e-9c3c-9695712df0d3-fe1c/

ו. כחלק מתהליך ההזדהות מועברים ליישום הספק פרטים על אודות המשתמש שהתחבר: פרטים כללים על המשתמש, נתוני שיבוץ בבית ספר.

ז. ריבוי מוסדות למשתמש: על הספק לטפל בתסריט שבו המשתמש המבקש

לגשת למערכת שייך ליותר מבית ספר אחד)מורה/תלמיד המלמד/לומד בכמה בתי ספר. במקרים אלו מומלץ להציג למשתמש רשימה של בתי ספר לבחירה.

ח. הרשאות:

1(על הספק לטפל בתסריט של משתמש שעבר הזדהות בהצלחה למערכת הספק, אבל אינו רשאי להשתמש בתוכנה או שלא רכש מנוי מן הספק. בבעיית הרשאה על הספק להציג למשתמש הודעה ברורה ופרטי קשר לטיפול.

2(טיפול בהרשאות גישה לתכנים דיגיטליים לבעלי תפקידים מיוחדים במערכת החינוך.

ט. התנתקות: שילוב לחצן התנתקות בדף הבית בהתאם להנחיות המשרד.

י. להנחיות ופרטים נוספים יש לפנות לצוות IDM במשרד החינוך.

5.3 בדיקות)ספק, משרד החינוך(:

שלב זה יתמקד בבדיקה של תהליך ההזדהות וההרשאות למערכות הספק באמצעות מערכת ההזדהות של המשרד. שלב זה לא יכלול בדיקות פונקציונליות של יישום הספק לאחר תהליך ההזדהות.

א. על הספק להעביר לצוות IDM רשימה של משתמשים לבדיקה. הרשימה צריכה לכלול משתמשים בפרופילים שונים בהתאם לאוכלוסייה המזדהה למערכת הספק ותפקידם במערכת החינוך)מחנך, מזכירה, רכז תקשוב(;

ב. בדיקות תהליכי הזדהות עבור פרופילים של משתמשים;

ג. בדיקה של תסריטי הרשאות;

ד. התנתקות;

ה. SSO;

ו. לחצן/איקון הזדהות משרד החינוך רשמי בדף הבית.

5.4 הפעלה בייצור)ספק, משרד החינוך(:

א. אישור בדיקות;

ב. אישור תשתיות משרד החינוך וצוות IDM;

ג. אישור הספק;

ד. הקמת חיבור מאובטח Trust בין הספק החיצוני לספק הזהויות, המשרד)שימוש בתעודות **והחלפת מפתחות(.**

ה. על הספק לחתום על SAML Request באמצעות SSL CERTIFICATE חתום על ידי גוף CA חוקי.

6. תמיכה ושירות

הפצה, הפקה ותמיכה בפרטי זיהוי אישיים וסיסמאות **למשתמשי מערכת החינוך** יהיו **באחריות משרד החינוך**. התמיכה במשתמשים בבעיות הזדהות וסיסמאות תתאפשר בכמה ערוצים: באמצעות מוקדי שירות, שירותים עצמיים, הפצה יזומה של פרטי זיהוי אישיים וסיסמה .

6.1 מוקד סיסמאות של המשרד

תמיכה בבעיות גישה ליישומי במשרד באמצעות מוקד סיסמאות של המשרד תינתן בהתאם לזמני השירות לכלל אוכלוסיות משתמשי המשרד. המוקד ייתן מענה ראשוני לבעיות גישה ליישום הנובעות מבעיות הזדהות: העדר פרטי זיהוי אישיים , שכחה של סיסמה, איפוס סיסמה .התנאי לקבלת השירות יהיה זיהוי המשתמש על פי פרטים מזהים על ידי המוקדן וקיום **חשבון פעיל** לפונה במערכת ההזדהות של המשרד. בעיות גישה ליישום שאינן נובעות מבעיית הזדהות יועברו למוקדי השירות המקצועיים ובהתאם לתסריטי התמיכה הנהוגים באותה עת.

מוקד סיסמאות של המשרד – טל :'03-9298888

בימים א'-ה', בשעות 20:00-08:00

6.2 מערכת ניהול סיסמאות בבתי הספר

בבתי הספר פועלת מערכת ניהול סיסמאות המאפשרת תמיכה בסיסמאות לעובדי הוראה, תלמידים וסגל מינהלי בבית הספר. שירות זה זמין למשתמשים בזמני הפעילות של בית הספר ובכפוף להנחיות מנהל בית הספר.

6.3 שירותים עצמיים לתמיכה בסיסמאות

משרד החינוך מפעיל שירותים עצמיים לתמיכה בסיסמאות. שירותים אלו מאפשרים למשתמש להפיק סיסמה באמצעות תיבת הדוא"ל האישית או טלפון נייד. שירותים אלו זמינים בכל שעות היממה ואינם מחייבים פנייה למוקד. פרטים נוספים על שירות זה ניתן לקבל באתר משרד החינוך .

6.4 הפצה יזומה של סיסמאות על ידי המשרד

מערכת ההזדהות של המשרד מפיצה לכל משתמש חדש הודעה לתיבת הדוא"ל האישית, ובה הנחיות על אופן הפקת סיסמה וקבלת פרטי זיהוי אישיים לצורכי גישה למערכות המשרד. בנוסף לכך עובדי הוראה המקבלים את שכרם מן המדינה מקבלים את פרטי הזיהוי והסיסמה בתלוש השכר .

בעיות אחרות – הרשאות;

בעיות גישה ליישום הספק שאינן נובעות מבעיית הזדהות, לדוגמה: בעיות הרשאות או תפעול היישום יועברו לטיפול לאיש הקשר מטעם הספק.

6.5 מוקד / איש קשר ספק

על הספק להעמיד פרטי התקשרות למוקד שירות או לאיש קשר מטעמו לצורך טיפול בקריאות שירות הקשורות בגישה ו/או הפעלה של יישומים שבאחריותו.

7. חוסן ואמינות

7.1 ככלל מערכת ההזדהות של המשרד זמינה 24/7.

7.2 מערכת ההזדהות של המשרד נבנתה בתצורת שרידות המסוגלת לתמוך בכמות גדולה של משתמשים ועומסים.

8. הגבלת אחריות

המשרד לא יהיה אחראי לפגיעה במוניטין הספק כתוצאה מהעדר שירות ללקוחותיו העלול להיגרם כתוצאה מתקלה בשירותי ההזדהות של המשרד.

9. תפעול

9.1 תפעול מערכת ההזדהות באחריות המשרד.

9.2 תפעול מערכות הספק באחריות הספק.

10. גורמים מעורבים

צוות IDM משרד החינוך, בניהול כפיר ועקנין, אקספריס.

11. נספחים

11.1 הזדהות אחידה – נספח טכנולוגי

11.2 נספח תפעול

11.3 טופס אישור לחיבור מערכת ספק למערכת ההזדהות של משרד החינוך

11.4 מדריך למשתמש למערכת ההזדהות – לחץ כאן

11.1 הזדהות אחידה – נספח טכנולוגי

מונח	הגדרה
מערכת מנוהלת	כל מערכת אשר נתוני המשתמשים והרשאותיהם שבה נשלטים ו/או מסונכרנים מול מערכת ניהול ההזדהות וההרשאות המרכזית IDM של המשרד
משתמש (Identity Principal)	אדם המבקש לגשת לשירות ברשת, להלן משתמש מערכת החינוך
ספק שירות (Service Provider – SP)	ארגון או גוף המספק שירותי רשת)מערכת מנוהלת(למשתמשים במערכת החינוך באינטרנט, להלן ספק חיצוני
ספק זהויות (Identity Provider – IDP)	ארגון או גוף המוסמך לנהל זהויות)אדם או משאב(ולספק שירותי אימות לזהות, להלן מערכת לניהול זהויות IDM
חיבור מאובטח (Trust)	אבטחת ערוץ תקשורת בין הספק החיצוני לספק הזהויות על ידי תעודות והחלפת ממפתחות
Relaying Party	גוף שקיים עבורו חיבור מאובטח עם המשרד
Token	פיסת מידע המועברת באמצעות הדפדפן ומכילה אישור ונכונות משתמש)Identity Principal(ומאפיינים עליו. ה-Token מוצפן וחתום על ידי ספק זהויות (Identity Provider(וניתן לפתיחה רק על ידי ספק שירות שקיים עבורו חוזה שירות Trust עם ספק הזהויות.
SAML Token	Token במבנה XML המכיל מידע על המשתמש ותפקידיו – משמש את ספק השירות לאימות המשתמש ולגזירת הרשאותיו
SSO	גישה של משתמש למשאב ברשת שקיים לו Token תקף ללא צורך בהזדהות נוספת
הזדהות (Authentication)	זיהוי המשתמש המבקש לגשת לשירותי המשרד באינטרנט באמצעות פרטי זיהוי אישיים

הרשאה (Authorization)	הגדרה של הפעולות המותרות למשתמש לבצע

רקע כללי

הפתרון הטכנולוגי להרחבת שירותי ההזדהות המרכזיים של המשרד עבור ספקים חיצוניים מבוסס על פרוטוקול עולמי פתוח הידוע בשם **SAML** (Security Assertion Markup Language). פרוטוקול זה מאפשר החלפה של שירותי הזדהות והרשאות בין צדדים, במיוחד בין ספק הזדהות)להלן "מערכת ההזדהות של משרד החינוך IDM")לבין ספק שירות)להלן "ספק חיצוני."(

הצורך המרכזי שעליו עונה השימוש בפרוטוקול SAML הוא היכולת לאפשר שירותי הזדהות מאובטחים מרכזיים ו-SSO לגישה של משתמשים באמצעות דפדפן למערכות **אינטרנט** של הארגון ולמערכות **אינטרנט** של ספקי צד שלישי **מחוץ לארגון**, יכולת שעד אז הייתה אפשרית רק לשירותים הניתנים למשתמש ברשת הפנים הארגונית.

ממצב שבו גישה מאובטחת לשירות של ספק שירות חיצוני חייבה את הספק בניהול המשתמשים והרשאותיהם, יתאפשר עכשיו לספק להתחבר למערכת ההזדהות המרכזית של המשרד **)IDM(** ולחסוך מעצמו את הצורך בניהול המשתמשים ובניהול גישה מאובטחת) **Authentication**(.

ככלל, עולם ה-IT צועד לכיוון בקרת גישה מבוססת **טענת נכונות** (Assertion). מודל זה מציג שלוש הגדרות עיקריות – **משתמש**)Principal(, **ספק זהויות**)IDP(, **ספק שירות**)SP(, ונותן מענה לתסריט העיקרי הבא: **המשתמש** פונה לשירות של **ספק שירות** כלשהו. ספק השירות מעוניין לאמת ולאשר את נכונות ה**משתמש** מ**ספק הזהויות**. על בסיס טענת נכונות זו יכול ספק השירות לאפשר גישה למשתמש לשירות המבוקש. ספק הזהויות מאשר את נכונות **המשתמש** באמצעות פרטי זיהוי אישיים, למשל קוד משתמש וסיסמה) **Authentication**(, שאותם מעביר המשתמש לספק הזהויות. בתום ההזדהות מועבר המשתמש יחד עם Token חזרה לשירות שביקש. ספק השירות

בודק את ה-Token(Assertion) של המשתמש ומאשר לו את הגישה למשאב שביקש.

התרשים הבא מתאר את תהליך ההזדהות של משתמש לשירות של ספק חיצוני:

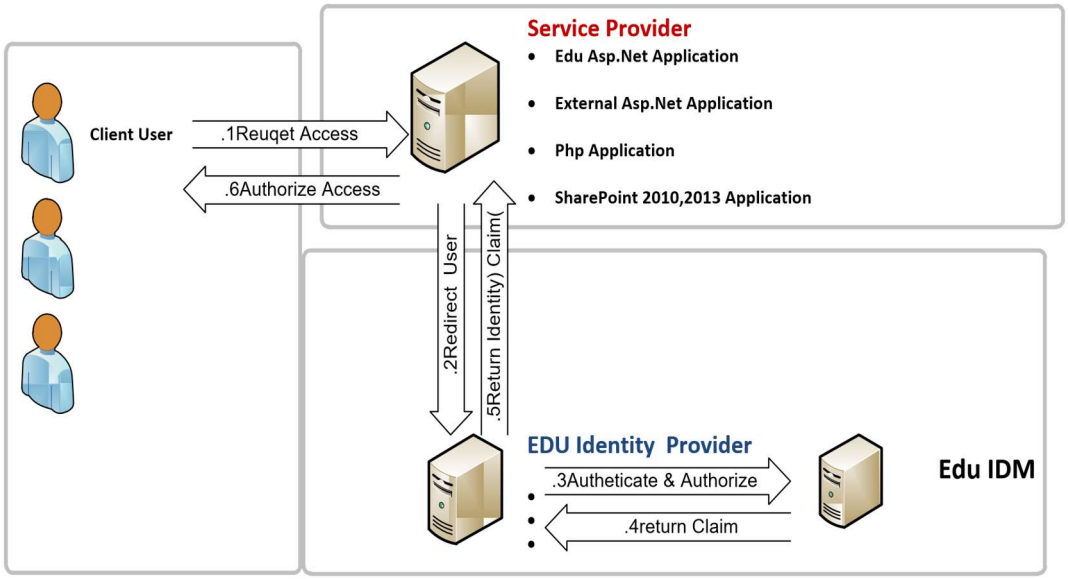

1. בקשה של משתמש להפעלת שירות של ספק שירות חיצוני – המשתמש ניגש באמצעות Service Provider (למשל https://sp.example.il/myresource., דפדפן לשירות של ספק שירות ספק השירות מבצע בדיקת זיהוי למבקש השירות. אם המבקש מזוהה, יש לדלג על שלבים 2 עד 5.
2. הפניה של המשתמש לספק הזהויות לצורכי זיהוי ואימות – ספק השירות מפנה את המשתמש לספק הזהויות)משרד החינוך(שהוגדר לצורכי זיהוי ואימות, למשל https://lgn.edu.gov.il/nidp/wsfed/ep?wa=wsignin1.0&wtrealm=https://lnet.org.il .
3. זיהוי ואימות פרטי המשתמש מבקש השירות על ידי ספק הזהויות – ספק הזהויות פונה למשתמש ומבקש ממנו לעבור בדיקת הזדהות.
4. זיהוי המשתמש ויצירת Token על ידי ספק הזהויות – אם ההזדהות מוצלחת, ספק הזהויות

מחזיר את ה-Token שמכיל את ה-Identity של המשתמש.

5. המשתמש מועבר חזרה לכתובת השירות של ספק השירות המבוקש יחד עם ה-Token.

   ספק השירות מגדיר את הרשאות הגישה בהתאם ל-Token.

6. המשתמש מקבל גישה למשאב.

11.2 נספח תפעול

א. **הרשאות לסביבות תוכן לבעלי תפקידים בבית הספר ובמשרד החינוך בתחום התקשוב**

המעבר להזדהות האחידה לסביבות התוכן מבטל את הצורך בניהול רשימות של בעלי תפקידים מיוחדים, כגון מדריכי תקשוב, מפקחי תקשוב ומטמיעי תקשוב, על ידי הספקים לצורך יצירת סיסמאות ומתן הרשאות גישה.

ההזדהות וההרשאות יהיו מעתה באופן הבא:

הזדהות – לכלל בעלי התפקידים והתלמידים יש קוד וסיסמה של משרד החינוך , ובאמצעותם הם מזדהים למערכות המשרד לרבות תכנים של ספקי התוכן.

הרשאות – יש לעדכן את מנגנון ההרשאות של כל ספק באופן הבא:

יש להתייחס למאפיין OrgRolesSimple שמתקבל ב-SAML Token שמגיע ממשרד החינוך. כל משתמש שה-OrgRolesSimple מכיל אחד מהתפקידים הארגוניים שלהלן יקבל הרשאה מלאה לכל התכנים של הספק:

- 793 – מפקח תקשוב מחוזי
- 794 – מטמיע תקשוב רשותי
- 795 – מדריך תקשוב במוסד 110110

החל משנת הלימודים תשע"ז לא יועברו רשימות של בעלי תפקידים במוסד, ולא ייעשה שימוש במוסדות פיקטיביים לצורך מתן הרשאות. הדרך היחידה לתמוך בהרשאות לבעלי תפקידים היא באמצעות התפקיד הארגוני (OrgRolesSimple), כפי שהוסבר לעיל.

ב. **הגדרת אנשי תמיכה ב-IDM עבור ספק**

רקע – כדי לאפשר לצוות הספק להזדהות לתכנים שלו באמצעות הזדהות אחידה של משרד החינוך, יש להגדיר את אנשי צוות הספק ב-IDM:

1. להגדרת איש תמיכה מטעם הספק יש לפנות לתמר צימרינג בדוא"ל:

tamarcim@education.gov.il, באמצעות מילוי טופס הצהרת סודיות.

2. איש התמיכה יוגדר על ידי תמר צימרינג בתפקיד ארגוני תומך בישות ארגונית של הספק, בהתאם לטבלת הספקים בסעיף 3(להלן.

3. לכל ספק מאושר מוגדר במשרד החינוך קוד ספק ייחודי:)קוד הספק ניתן במעמד מילוי טופס לאישור חיבור ספק למערכת ההזדהות.(

קוד הספק	שם הספק
8800000001	ברריינפופ
8800000002	המרכז הישראלי למצוינות בחינוך
8800000003	אלנט (Lnet)
8800000004	סנונית
8800000005	מטח
8800000006	הלומדה
8800000007	עת הדעת
8800000008	ממשק
8800000009	אלמוסתקבל ספרים דיגיטליים
8800000010	פור אי די)4ID(
8800000011	חלילן מערכות
8800000012	מלינגו
8800000013	גמרא ברורה

אם פרטי הספק אינם מופיעים ברשימה, יש לפנות לצוות תפעול IDM – לרונית מורגנשטרן בדוא"ל ronitmo@education.gov.il.

4. הספק רשאי להחליט לנהל הרשאות עבור איש תמיכה מטעמו. הספק ייצוק תוכן לתפקיד התמיכה על פי החלטתו. כאשר איש תמיכה מטעם הספק גולש לתכנים של הספק, יזדע הספק להבחין שמדובר באיש תמיכה מטעמו על פי הנתונים ב-Token: איש תמיכה מטעם הספק הוא בתפקיד ארגוני תומך עם סמל ישות של הספק)ראו למעלה טבלת קודי ספק(.

ג. **תוקף תע** ג. **)SSL CERTIFICATE(**

בתהליך חיבור הספק למערכת ההזדהות של המשרד נעשה שימוש בתעודת SSL בצד הספק לצורכי אבטחת מידע .באחריות הספק לדאוג להחלפת תעודות שפג תוקפן. החלפת התעודות תהיה בתיאום עם המשרד.

11.3 טופס פרטי חיבור שירות להזדהות אחידה

א. <u>פרטי מערכת</u> :

שם חברה: **שם מערכת)מוצר(** :

תיאור מוצר:

☐ **אתר WEB**

☐ **אפליקציית MOBILE**

ממשק ממנב"ס: ☐**כן** ☐**לא**

קישור למערכת TEST:

קישור למערכת PROD:

קישור לאישור מוצר בקטלוג החינוכי :

ב. <u>פרטי צוות הספק</u>

פרטי מוקד תמיכה / איש תמיכה : **כתובת דוא"ל** : **טלפון** :

שם איש קשר מינהלי: **כתובת דוא"ל** : **טלפון נייד** :

שם איש קשר טכנולוגי: **כתובת דוא"ל** : **טלפון נייד** :

ג. <u>משתמשי המערכת</u> :

☐ עובדי הוראה

☐ תלמידים יסודי :

א'-ו' ☐ חט"ב : ז'-ט'

עליונה : ☐ י'-יב' ☐

אחר : ☐

ד. <u>טכנולוגיה</u> :

☐ PHP

☐ MOODLE

☐ PYTON

☐ DOTNET

☐ אחר :

ה. סוג שירות:

☐ שירותי ענן

☐ תוכן דיגיטלי אתר בית

☐ ספרי ניהול פדגוגי

☐ ניהול למידה תקשורת

☐ ורשת חברתית ניהול

☐ מטה בית ספר

☐

סוג תוכן דיגיטלי)* עבור שירות תוכן דיגיטלי : (

☐ תוכן וספרים דיגיטליים

☐ ספרים

☐ דיגיטליים תוכן

סוג ניהול למידה)*עבור שירות ניהול למידה(:

☐ סיוע

☐ לימודי

קורסים

מכרז תוכן :☐ **כן שנה** : ☐ **לא**

דגשים נוספים במערכת :

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל תקשוב, טכנולוגיה ומערכות מידע

פרויקט ניהול זהויות IDM – הזדהות אחידה

נספח בדיקות

להלן תסריטי בדיקות שיש לבצע בסביבת טסט לפני עלייה לייצור

1. הוספת כפתור הזדהות משרד החינוך – מערכת של ספק חיצוני תוסיף כפתור "הזדהות משרד החינוך "שתפנה לדף הזדהות של משרד החינוך
2. הזדהות תקינה עם פרטי קוד משתמש וסיסמה
3. מימוש הרשאות

- משתמש מורשה – משתמש שהזדהה בהצלחה ומורשה להיכנס למערכת , יש להציג את שמו המלא בצד שמאל או ימין במסך
- משתמש לא מורשה - במידה ומשתמש עבר הזדהות בהצלחה אך אינו מורשה)אין לו תפקיד במערכת (יש להציג הודעה מתאימה: " אינך מורשה למערכת , נא וודא מול מנהל מערכת כי הינך מוגדר כמורשה למערכת "

4. הוספת כפתור יציאה /התנתקות – מימוש : לחיצה על כפתור יציאה/ התנתקות מנתק את פרטי היוזר ממערכת ההזדהות , המימוש יהיה בהתאם לטכנולוגיה של המערכת
5. ריבוי תפקידים ומוסדות – משתמש יכול להיות משויך למספר תפקידים ארגוניים במספר מוסדות ובסוגי מוסדות שונים כגון) רשות , בעלות , בית ספר וכו (' יש להתייחס לתפקידים וסוגי ישויות הרלוונטיים , ההמלצה להציג למשתמש קומבו עם המוסדות המשויכים אליו
6. יש להוסיף לתפריט צדדי במערכת קישור ל"חשבון שלי"

החשבון שלי משמש את המשתמש לעדכון שוטף של פרטי הזדהות ופרטי קשר לצרכי אימות ותמיכה בסיסמאות בפניות למוקד סיסמאות ולשימוש בשרותים העצמיים להפקת סיסמה

http://appslimud.education.gov.il/EduLogin/myaccount.aspx - TEST

https://apps2.education.gov.il/EduLogin/myaccount.aspx - - PROD

דגשים למעבר לייצור:

יש להעביר certificate)חוקי(לצורך הגדרת המערכת בייצור

החלפת תעודה עבור הזדהות ב- Federation

התעודה שבשימוש היום היא: lgn.edu.gov.il – תוקף התעודה עד 06-2017-
22 אנו מחליפים לתעודה - signingfds.edu.gov.il תוקף התעודה עד 2020-
3-07

תוכנית עבודה:

1. התקנת תעודה חדשה בשרתי ה Access Manager.
2. הכנת קבצים \ הסבר עבור ספקי התוכן
3. תיאום יום לביצוע ההחלפה, תהיה השבתה, עד שהספק יעדכן בצד שלו.
4. שליחת מסמך הסבר לספקי התוכן.
5. החלפת התעודה ב Access Manager ביום המעבר.
6. כל ספק יבצע את השינוי לפי ההנחיות המתאימות למערכת שלו.

להלן פעולות שנדרש ספק התוכן לבצע עבור עדכון התעודה, כל אחד ושיטת החיבור שלו.

שיטת חיבור - .Net

להחליף את ה Thumbprint

את הערך להחליף ב:

0e78303234e4347a482fdcedd60bca0883c1ac71 :

d2bb771913a4214179f6eddb5fe3cf9b63385856 :

```
<trustedIssuers>
<add thumbprint="d2bb771913a4214179f6eddb5fe3cf9b63385856"
name="https://lgn.edu.gov.il/nidp/saml2/metadata" />
</trustedIssuers>
```

שיטת חיבור - SimpleSAMLphp להחליף את הקובץ saml20-idp-remote.php הקיים בקובץ הזה:

saml20-idp-remote.php

שיטת חיבור - ADFS

להיכנס לניהול של ה ADFS

Trust Relationships → Claims Provider Trust → right click on IDS → Update from Federation MetaData

שיטת חיבור - Python לערוך
את הקובץ settings.json
לשנות את הערך של x509cert תחת ה IDP, להחליף את הטקסט שמכיל את התעודה, בטקסט הקיים בקובץ המצורף settings.json בשורה x509cert. לשים לב שזה בא בשורה אחת, לפתוח את הקובץ ב ++Notpadd .

settings.json

בדיקת TOKEN

הודעה על שינויים ב SCOPES בפרוטוקול O-Auth

כללי

עקב דרישות אבטחת מידע בוצעו שינויים ב scope שנקרא profile.

השינויים משפיעים רק על יישומים המחוברים או עתידים להתחבר למערכת ההזדהות בפרוטוקול זה.

- **profile** (אין שינוי SCOPE: שם ה

- שדות ללא שינוי:

nickname - user ID (I.D + leading type) ○ ○

name - user full (display) name

○ **given_name** ○ **family_name** : ○ שדה חדש

zehut - user I.D.

- שדות שנמחקו:
  - ○ כל שאר השדות נמחקו מ scope זה. ○ רוב השדות לא היו משמעותיים, שכן לא היו בהם נתונים. ○ השדה website שנמחק הכין את המייל של המשתמש ונמחק מטעמי אבטחת מידע.

שינויים ב scope שהיה נקרא Edu

- ה SCOPE שנקרא edu מתבטל

- את השדות הבאים יש לקבל מה Scope החדש: **eduorg**

orgrolecomplex - User organization role in MOE

- single value: orgrolecomplex: "744[mosad:123456]"
- multiple values: orgrolecomplex: ["744[mosad:123456]", "123[mosad:33221]"]

○ **isstudent** - Flag that indicates if user is student (Yes/No)

- **eduStudent** : החדש Scope את השדות הרלוונטים לתלמיד יש לקבל מה **studentmosad**
  - ○ **studentmakbila** ○ **studentkita** ○

- שדות שנמחקו:

– Exidentifier ○ שדה זה התבטל מטעמי אבטחת מידע

– Orgrolessimple ○ המידע קיים ב**orgrolecomplex**

– Orgrolesyeshuyot ○ המידע קיים ב**orgrolecomplex**

מאפייני זהות – USERINFO				
שם השדה	טכני - ClaimType	תאור	שם שדה ב IDM	מבנה/הערות

Name	name [http://schemas.xmlsoap.org/ws/2005/05/identity/claims/]	מספר הזהות מורכב מתעודת זהות + סוג זהות	Cn	10 תווים (UserInfo_Long_Zehut)
Zehut	zehut [http://schemas.education.gov.il/ws/2015/01/identity/claims/]	מספר זהות של 9 תווים כולל ספרת ביקורת	מחושב על ידי AM	9 תווים
SurName	surname [http://schemas.xmlsoap.org/ws/2005/05/identity/claims/]	שם משפחה בעברית	Sn	
GivenName	givenname [http://schemas.xmlsoap.org/ws/2005/05/identity/claims/]	שם פרטי בעברית	GivenName	
DisplayName	displayname [http://schemas.xmlsoap.org/ws/2005/05/identity/claims/]	שם מלא – Sn משורשר ל GivenName עם רווח ביניהם	DisplayName	
מאפייני תלמיד – StudentINFO				
		פרטים הקשורים לתלמיד עבור משתמש שהוא תלמיד רק למערכות שאושר להעביר להם מידע על תלמיד		
IsStudent		עבור IsStudent כל הפרוטוקולים		

		WS- ,SAML(YesיוחזרFED(: עבור זהות שיש לה ערך ב HinSemelMosad , יוחזר No עבור זהות שאין לה ערך ב HinSemelMosad.	isstudent [http://schemas.education.gov.il/ws/2015/01/identity/claims/]	
StudentMosad	HinSemelMosad	**מוסד בו לומד התלמיד**	studentmosad [http://schemas.education.gov.il/ws/2015/01/identity/claims/]	
StudentKita	HinKita	**כיתה שכבת גיל בו לומד התלמיד**	studentkita [http://schemas.education.gov.il/ws/2015/01/identity/claims/]	
StudentMakbila	HinMakbila	**מקבילה בו לומד התלמיד**	studentmakbila [http://schemas.education.gov.il/ws/2015/01/identity/claims/]	

OrgRoles				
COMPLEXORGROLES	orgrolecomplex [http://schemas.education.gov.il/ws/2015/01/identity/claims/]	**תפקידים ארגוניים בישויות**	מאפיין HinOrgRoles **של המשתמש. שדה רב מופעי.** דוגמה: **OrgRole=**(667[mosad:111179] **OrgRole=**718[Mosad&Mutav:144501]) טבלאות הפענוח של תפקידים וישויות הועברו בנפרד; סוג הישות מופיע המילים באנגלית)ראה דוגמה.(	**במבנה הקיים ב IDM: OrgRole=**(<קוד תפקיד ארגוני<]>סוג ישות<:>סמל ישות[< דוגמא: **OrgRole=**(667[mosad:111179]
SimpleRole	orgrolessimple [http://schemas.education.gov.il/ws/2015/01/identity/claims/]	SimpleRole	שדה מחושב מתוך HinOrgRoles: כל התפקידים הארגוניים של המשתמש מופרדים ביניהם בפסיקים. **SimpleRole=**667,718	התפקידים הארגוניים של המשתמש ללא פירוט הישויות. כל תפקיד מוצג פעם אחת בלבד.
Yeshuyot	orgrolesyeshuyot [http://schemas.education.gov.il/ws/2015/01/identity/claims/]	Yeshuyot	שדה מחושב מתוך HinOrgRoles: כל הישויות של המשתמש מופרדים ביניהם בפסיקים. דוגמה: **Yeshuyot=**99999999 ,613646,417089	המוסדות בהם יש למשתמש תפקיד ארגוני ללא פרוט התפקיד. כל מוסד מוצג פעם אחת בלבד.